اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲ بهمن ۱۳۹۹
• ۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
• ۲۱ ژانویه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۱۲ • پیاپی ۳۰۳۰ • ۴ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

روحانی در جلسه هیات دولت:

بودجه جای ادبیات سیاسی نیست

رئیس‌جمهور گفت: امروز توپ در زمین امریکا و واشنگتن است که برگردند و به تعهدات عمل کنند. ترامپ مرد و زندگی سیاسی‌اش تمام شد اما برجام زنده ماند. حجت‌الاسلام‌المسلمین حسن روحانی صبح روز گذشته در جلسه هیات دولت با اشاره به زمستان سال ۱۳۵۷ که منطبق با سال ۹۹ قمری بود، اظهار کرد: در سال ۹۹ قمری با مقاومت مردم دوران یک ظالم و مستبد تمام شد و امروز هم در سال ۹۹ شمسی دوران یک مستبد دیگر سپری شد.
۲

چالش قیمت‌گذاری خودرو جدی‌تر شد

اما واگرهای یک قیمت‌گذاری
۳

عکس: ایسنا

سرمقاله

فشار بیشتر تورم بر دهک آسیب‌پذیر
۲

چهره

واکنش ظریف به ادعای دیدار روانچی با تیم بایدن
۲

نمایندگان اصلا در بورس دخالت نکنند
۲

یادداشت‌های امروز

عوامل آلاینده شدن خودروهای استاندارد
۳

اولویت اقتصادی دولت چیست؟
۴

معیشت قربانی تورم
۴

گزارش روز

دستمزدها تکافوی هزینه را نمی‌دهد

نزدیک شدن به پایان سال علاوه بر خرید عید و انتظار برای پایان سال، یادآور روزهای تصمیم‌گیری شورای‌عالی کار برای تعیین حداقل دستمزد سال بعد هم هست. گرچه چند باری تعیین حداقل مزد به بعد از عید موکول شده اما بحث‌های اصلی در روزهای زمستان به‌ویژه اسفند از همیشه گرم‌تر است.
۴

آگهی فراخوان مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای)

نوبت اول شماره مجوز: ۱۳۹۹.۶۲۶۶

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی پالایشگاه دهم در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی تامین نماید:

شماره تقاضا و مناقصه	مناقصه شماره R10/99/032 تقاضای EM-9940042
شرح مختصر اقلام درخواستی	FILTER- ساخت داخل
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	پس از اتمام مرحله ارزیابی صلاحیت، مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به میزان ۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد.
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۲۰۲/ت ۵۰۶۵۹ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد. تبصره: در صورت ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت وجه نقد، مبلغ نقدی می‌بایست به شماره حساب ۰۱۷۵۷۵۶۱۶۱۰۰۶ بانک ملی شعبه کنگان به نام پالایشگاه دهم شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی واریز و فیش واریزی ارائه گردد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
تاریخ تحویل اسناد به واجدین شرایط: ۱۳۹۹/۱۲/۰۲	آخرین مهلت ارائه پیشنهادات: ۱۳۹۹/۱۲/۱۷
تاریخ گشایش پاکت‌های فنی: ۱۳۹۹/۱۲/۲۵	تاریخ گشایش پاکات مالی: ۱۴۰۰/۰۱/۲۲
آدرس و تلفن مناقصه‌گزار	استان بوشهر، شهرستان کنگان، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس سایت ۲، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی، فاز ۱۹- پالایشگاه دهم- اداره تدارکات و امور کالا- واحد خرید- تلفن: ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۷۱ -۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۳ -۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۷

مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۷ - ۰۷۷۳۱۴۶۶۲۸۳ تماس حاصل فرمایند.

روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

فراخوان مناقصه عمومی (یک مرحله‌ای)
شماره: ۸۷۴۹۰۰۱۹

نوبت اول شماره مجوز: ۱۳۹۹.۶۰۹۵

شرکت انتقال گاز ایران
منطقه ۷ عملیات انتقال گاز

منطقه هفت عملیات انتقال گاز در نظر دارد «احداث آبنما و گابیون در خط لوله ۳۰ حلب- بیجار» را به روش مناقصه عمومی و ارزیابی کیفی (همزمان) و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به شماره ۲۰۹۹۰۹۱۵۰۹۰۰۰۰۲۳ به پیمانکاران واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از متقاضیان شرکت در مناقصه دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه و کاربرگ استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند.

۱- نام و نشانی مناقصه‌گزار: منطقه ۷ عملیات انتقال گاز
۲- موضوع مناقصه: احداث آبنما و گابیون در خط لوله ۳۰" حلب-بیجار
۳- نوع و مبلغ ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۲۸۸،۳۶۱،۱۵۳ ریال مطابق آخرین آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی
۴- برآورد کارفرما: ۵،۷۶۷،۲۲۳،۰۵۸ ریال براساس فهرست بهای ابنیه سال ۹۹ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
۵- محل دریافت و تحویل اسناد:
۵-۱) مهلت دریافت اسناد: از تاریخ ۹۹/۱۱/۰۸ لغایت ۹۹/۱۱/۱۸
۵-۲) زمان تحویل اسناد: ۹۹/۱۲/۰۲
۶- زمان بازگشایی: ۹۹/۱۲/۰۳

تذکر: در صورت تغییر تاریخ بازگشایی فعلی (براساس عوامل غیرقابل پیش‌بینی) زمان بازگشایی جدید از طریق اطلاعیه کتبی و سامانه ستاد به اطلاع مناقصه‌گران خواهد رسید.

۷- محل گشایش پاکات: همدان- بلوار سی متری سعیدیه- منطقه ۷ عملیات انتقال گاز

۸- شرایط لازم جهت شرکت در مناقصه:
- دارا بودن حداقل رتبه ۵ ابنیه از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و داشتن گواهینامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران و کسب امتیاز لازم از کمیته فنی بازرگانی، مابقی شرایط لازم جهت شرکت در مناقصه در کاربرگ‌های استعلام ارزیابی کیفی درج گردیده است. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه ستاد به آدرس setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق نمایند. شماره تماس با امور پیمان‌ها: ۳۸۴۱۲۰-۰۸۱
فکس: ۳۸۲۰۰۹۶۰-۰۸۱ داخلی ۴

روابط عمومی منطقه ۷ عملیات انتقال گاز

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۰۸

سر مقاله

فشار بیشتر تورم بر دهک آسیب‌پذیر

غلامعلی رموی
مشاور عالی انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

تحقق عدالت اقتصادی و اجتماعی از موضوعاتی است که همواره مورد توجه دولت‌ها و حکومت‌ها بوده و تلاش می‌شود با اعمال سیاست‌های مختلف حمایتی مانند پرداخت مستقیم یا غیرمستقیم یارانه، قدرت اقتصادی حفظ شود. این موضوع درباره جامعه ایران باتوجه به نص صریح قانون اساسی در تحقق عدالت اجتماعی و بیانات مسئولان عالی کشور از اهمیت و اعتبار قابل‌توجهی برخوردار است. بررسی شرایط مصرف‌کنندگان در ۳ سال اخیر لزوم اتخاذ برنامه‌ها و سیاست‌های حمایتی بیشتر و مناسب‌تر را نمایان می‌سازد، این در حالی است که در شرایط حاضر درباره بسیاری از مباحث مرتبط با حقوق مصرف‌کنندگان بدون حضور نمایندگان انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان تصمیم‌گیری شده و این تصمیمات اجرایی می‌شود. نتیجه این موضوع نبود شرایط دفاع مناسب از حقوق مصرف‌کننده، افزایش مستمر نرخ کالا و خدمات و در نهایت کاهش قدرت خرید اقشار آسیب‌پذیر در جامعه می‌شود.

نگاهی به اعداد و ارقام منتشره ازسوی مرکز آمار ایران در زمینه تاثیر متفاوت روند تورمی جامعه بر دهک‌های مختلف نیز نشان می‌دهد توجه نکردن به محتوا و ماهیت این اعداد و ارقام می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری برای کشور به همراه داشته باشد. باتوجه به متفاوت بودن ترکیب سبد خانوارهای دهک‌های مختلف، تغییر نرخ کالا و خدمات تاثیر متفاوتی بر معیشت اقشار مختلف جامعه دارد. خانوارها براساس میزان درآمد در ۱۰ گروه (دهک) دسته‌بندی می‌شوند؛ دهک اول کم‌درآمدترین گروه و دهک دهم پردرآمدترین گروه از خانواده‌ها را تشکیل می‌دهند. بررسی جدول آماری دهک مختلف جامعه براساس اطلاعات منتشره ازسوی مرکز آمار ایران در هر ماه براساس انواع هزینه‌ها و درآمدها تصویری کلی از وضعیت اقتصادی هر کدام از دهک‌ها می‌دهد.

به‌عنوان مثال براساس گزارش آذر ۹۹ مرکز آمار ایران، نرخ تورم سالانه خانوارهای کشور ۳۰.۵ درصد بوده که این میزان در دهک‌های مختلف متفاوت است. دهک اول درآمدی شامل خانوارهای با پایین‌ترین سطح درآمد است که تورم سالانه ۲۷.۹ درصدی را متحمل شده‌اند.

این روند به شکل نزولی در میان دهک‌ها ادامه داشته، به‌طوری که دهک دهم تورم ۳۷.۲ درصد را به ثبت رسانده است. مرکز آمار سهم هر یک از گروه‌های کالایی و خدماتی را در تورم ماهانه دهک‌ها به دو دسته کالاهای خوراکی و کالاها و خدمات غیرخوراکی تقسیم کرده است. باتوجه به ضریب اهمیت متفاوت گروه‌های کالایی و خدماتی در دهک‌های مختلف، سهم کالاهای خوراکی در دهک‌های کم‌درآمد و سهم کالاهای غیرخوراکی در دهک‌های پردرآمد بیشتر است.

در تحلیل کلی از روند سالانه تورم و تاثیرگذاری آن بر اقشار کمتربرخوردار باید گفت محدوده تغییرات تورم ۱۲ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۲۵.۶ درصد برای دهک دهم (مرفه‌تر) تا ۲۹.۵ درصد برای دهک دوم (آسیب پذیر) متفاوت است. همچنین شاخص مذکور در زمینه گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» بین ۲۶.۳ درصد برای دهک اول تا ۴۰.۳ درصد برای دهک دهم برآورد شده است. این روند نشان می‌دهد ضریب تورم سالانه برمبنای اقلام خوراکی می‌تواند تاثیرگذاری بسیار بیشتری از میانگین عمومی تورم بر دهک‌های پایینی داشته باشد. این موضوع سیاست‌های حمایتی دولت از اقشار آسیب‌پذیر را با چالش جدی مواجه می‌سازد. دهک‌های کم‌درآمد به‌علت درآمد کمتر، هزینه کمتری را به تفریح و سرگرمی و حتی بهداشت و درمان اختصاص می‌دهند. از این جهت، وزن این کالاها در سبد مصرفی آنها کمتر است. در مقابل بیشترین سهم را خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها به‌عنوان نیازهای اولیه معاش به خود اختصاص می‌دهند.

بیش از ۴۰ درصد سبد مصرفی گروه‌های کم‌درآمد را خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها تشکیل می‌دهند؛ پس می‌توان نتیجه گرفت که اگر در این کالاها گرانی اتفاق بیفتد، برای کم‌درآمدها بیشتر تاثیرگذار خواهد بود. اگر تورم خوراکی‌ها زیاد شود، فشار بر گروه‌های کم‌درآمد نیز افزایش خواهد یافت. از منظری دیگر می‌توان گفت اگر تورم در اثر افزایش نرخ کالاهای خوراکی رشد کند، در آن صورت اقشار ضعیف باید هزینه بیشتری به نسبت درآمد برای خرید این کالاها پرداخت کنند. همچنین اگر تورم از کانال افزایش نرخ کالاهای غیرخوراکی و خدماتی رشد کند، فشار تورمی بر اقشار کمتربرخوردار کاهش خواهد یافت و شاخک‌های تورمی پردرآمدها فعال‌تر می‌شود.

ضریب اهمیت خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در بالاترین دهک درآمدی بالای کشور، ۱۷ درصد است و ۸۲ درصد اهمیت به کالاهای غیرخوراکی و خدمات اختصاص دارد. پس می‌توان گفت هرگاه مواد غذایی نسبت به کالاهای غیرخوراکی با افزایش قیمت بیشتری مواجه شوند، در آن صورت فشار تورمی بر قشر کم‌درآمد تخلیه شده و آثار آن در جامعه محسوس‌تر خواهد بود. طی چند ماه گذشته افزایش نرخ کالاها و مواد خوراکی باعث شده بخش‌هایی از نیازهای اولیه افراد جامعه به‌ویژه اقشار کمتربرخوردار با محدودیت‌های بیشتری همراه شود. در مواردی نیز این مایحتاج مانند مواد لبنی، پروتئینی، بهداشتی و حبوبات از سبد اقتصادی حذف یا این سبد کوچک‌تر شده است. استمرار روند افزایشی قیمت‌ها به‌ویژه در زمینه کالا و خدمات اصلی و تصمیم‌گیرهای یکجانبه و خودسرانه برخی تولیدکنندگان در افزایش نرخ کالاها این شائبه را ایجاد می‌کند که سیاست‌های حمایتی دولت در پرداخت یارانه تولید به‌منظور حمایت توامان از جریان تولید و مصرف فقط تا حدودی توانسته جریان تولید را پابرجا نگه دارد. آسیب‌شناسی روند تورمی در بین دهک‌های مختلف نشان می‌دهد جریان مصرف واقعی کشور از شرایط مطلوبی برای تهیه مایحتاج برخوردار نیست و تولیدکنندگان نیز همواره از تخصیص نامناسب منابع برای کاهش قیمت‌ها گلایه دارند؛ بنابراین بهتر است جریان یارانه پرداختی به‌جای پیش‌بینی در مبدا جریان تولید در مقصد آن یعنی مصرف‌کننده تزریق شده و جریان تولید به سمت رفتارهای بازار رقابتی سوق یابد. در این صورت می‌توان از ایجاد رانت‌های سنگین و تخلفات تا حدود زیادی جلوگیری کرد.

روحانی در جلسه هیات دولت:

بودجه جای ادبیات سیاسی نیست

بودجه جای ادبیات سیاسی نیست، بلکه جای اعداد و ارقام و محاسبه و قانونگذاری برنامه سال آینده و حساب و کتاب است. بودجه جای شعار نیست که حالا من شعار بدهم و آن یکی شعار بدهد

رئیس‌جمهور گفت: امروز توپ در زمین امریکا و واشنگتن است که برگردند و به تعهدات عمل کنند.

ترامپ مرد و زندگی سیاسی‌اش تمام شد اما برجام زنده ماند.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام‌المسلمین حسن روحانی صبح روز گذشته در جلسه هیات دولت با اشاره به زمستان سال ۱۳۵۷ که منطبق با سال ۹۹ قمری بود، اظهار کرد: در سال ۹۹ قمری با مقاومت مردم دوران یک ظالم و مستبد تمام شد و امروز هم در سال ۹۹ شمسی دوران یک مستبد دیگر سپری شد.

وی افزود: در زمستان ۱۳۵۷ بعد از ۱۶ سال با مقاومت مردم انقلاب اسلامی به پیروزی رسید. امسال هم سال پیروزی بر فشار حداکثری و تروریسم اقتصادی با استادگی مردم است.

امروز روز پایان حکومت نحس کسی است که در تمام چهار سال حکومتش جز ظلم و فساد و مشکلات برای مردم خود و مردم جهان هیچ ثمری نداشت.

روحانی ادامه داد: آن آدم سیاست بلد نبود و به فکر برج‌سازی خود بود و به سیاست هم اینگونه نگاه می‌کرد. کسانی که امروز وارد کاخ سفید می‌شوند در سیاست بوده‌اند و مسائل سیاسی را می‌فهمند.

فرمان در ازای فرمان

اگر آنها نسبت به تعهدات خود و قطعنامه ۲۲۳۱ امضایی کردند در برابرش ایران هم امضا می‌کند و نه بیشتر. اگر فرمان صادر کردند در ایران هم فرمان صادر می‌شود. وی اضافه کرد: اگر آنها اجرای موثر تعهدات خود را انجام دادند در این طرف هم تعهدات اجرا خواهد شد. امروز توپ در زمین امریکا و واشنگتن است که برگردند و به تعهدات عمل کنند.

ترامپ مرد و زندگی سیاسی‌اش تمام شد اما برجام زنده ماند. حالا نوبت ۵+۱ است که به تعهدات خود عمل کنند و اگر این کار را انجام دهند بدانند ما هم عمل می‌کنیم. رئیس‌جمهوری در ادامه بیان کرد: امروز بحمدالله دفتر سیاه ترامپ برای همیشه بسته می‌شود، هر ظالمی که سرنگون می‌شود ما می‌گوییم الحمدالله. البته ممکن است عده‌ای خوششان نیاید ولی این دستور اسلام است.

آدمی که امروز حکومت منحوسش پایان می‌یابد میراث بدی از خود در این ۴ سال به جای گذاشت. میراث ترامپ دو قطبی کردن جامعه امریکا بود. می‌بینید که در روز تحلیف رئیس‌جمهوری جدید، واشنگتن به یک پادگان نظامی تبدیل شده است و این از ثمرات کارهای ناشیانه و مستبدانه ترامپ است که این دو قطبی را ایجاد کرد. وی ادامه داد: انزوای سیاسی امریکا دیگر میراث ترامپ است. امریکا در سیاست هایش در این ۴ سال تنها ماند. آنها در مسئله فلسطین، آن جایی که روبه روی برجام ایستادند و در سازمان‌های بین‌المللی تنها ماندند. امریکا در سازمان ملل و شورای امنیت حداقل در ۴ نوبت تنها ماند. در سال ۹۷ که ریاست شورای امنیت را خودش بر عهده گرفت تمام ۱۴ عضو در حضورش علیه او صحبت کردند و این فضاحت بزرگی در تاریخ امریکا بود.

روحانی با اشاره این که در هر موردی که امریکا در برابر برجام و ایران ایستاد شکست خورد یادآور شد: امریکا در قطعنامه ۲۲۳۱ شکست خورد و آن جایی که آمد جلوی اجرایی نشدن تحریم تسلیحاتی ایران را بگیرد و یا آن جایی که خواست اسنپ بک را اجرا کند یا کاری کند کمیته‌های تحریم باقی بماند باز هم شکست خورد. در چند مورد امریکا به میدان آمد پیشنهاد رسمی داد و جهان را زیر و رو کرد اما باز هم شکست خورد.

رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از صحبتهای خود با اشاره به بودجه سال ۱۴۰۰ عنوان کرد: لایحه بودجه برای زندگی مردم سال آینده و اقتصاد کشور و تولید و صادرات و واردات و معیشت مردم بسیار مهم است.

بودجه جای ادبیات غیر اقتصادی نیست

برنامه‌ای است که یک سال زندگی برای دولت و فعالان اقتصادی برنامه‌ریزی می‌کند. در لایحه بودجه جایی برای ادبیات غیر اقتصادی و غیر کارشناسی نیست و جای اتهامات نیست؛ در بودجه کسی این گونه حرف نمی‌زند من ۲۷ سال است که در بودجه هستم و برای نخستین بار امسال ادبیاتی می‌بینم که ناپسند است. من ۲۰ سال نماینده مجلس بودم و لایحه مجلس را بررسی کردیم در ۷ سال گذشته لایحه دادیم و امسال با همیشه متفاوت است؛ چرا این جور است نمایندگان محترم مجلس باید بدانند ما باید با هم همکاری کنیم و مردم از ما همکاری می‌خواهند من و شما وکیل مردم هستیم و رای مردم را داریم پس باید با هم همکاری کنیم و در کنار هم باشیم.

وی همچنین تاکید کرد: بودجه جای ادبیات سیاسی نیست، بلکه جای اعداد و ارقام و محاسبه و قانونگذاری برنامه سال آینده و حساب و کتاب است. بودجه جای شعار نیست که حالا من شعار بدهم و آن یکی شعار بدهد من بلدم این شعارها را جواب بدهم ولی اصلا مردم این چیزها را از ما نمی‌خواهند که حالا انها شعار بدهند و من جواب بدهم بلکه مردم بودجه خوب، زندگی بهتر و معیشت بهتر می‌خواهند.

روحانی با اشاره به فروش دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت روزانه در بودجه آینده تاکید کرد: چرا ما این رقم را برای نفت گذاشتیم ما این دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه را گذاشیم چون خواستیم به دنیا اعلام کنیم فشار حداکثری و تحریم شکست خورده است.

اما بعضی‌ها به این موضوع توجه نکردند که معنی این کار چیست و با ما جر وبحث کردند که ایا می‌توانید بفروشید ما داریم به دنیا پیام می‌دهیم و می‌گوییم ترامپ فشار حداکثری و تروریسم اقتصادی شکست خورده و می‌گوییم این مقدار می‌فروشیم و شما هی تردید می‌کنید.

روحانی ادامه داد: می‌گویید باید در بودجه سهم نفت و ارزش پول ملی بیشتر باشد ولی آیا این کار را در بودجه کرده اید. ماحصل فروش دو میلیون و ۳۰۰ بشکه نفت در بودجه ۱۹۹ هزار میلیارد تومان بوده و آقایان آمدند آن را یک میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه نفت کردند اما رقمش ۲۳۰ هزار میلیارد تومان شده است یعنی یک چشم بندی عجیبی انجام شده نفت کم شده اما پولش بیشتر شده است! در تاریخ این چشم بندی سابقه ندارد.

روحانی همچنین خاطر نشان کرد: ۳۱ هزار میلیارد تومان وابستگی بودجه به نفت را بیشتر کردند؛ هر کسی که ۴ عمل اصلی را بلد باشد می‌تواند محاسبه کند که چکار کرده ای. ما دلار را در بودجه بین ۱۱ هزار و ۵۰۰ تا ۱۲ هزار تومان محاسبه کردیم اما شما دلار ۱۷ هزار و ۵۰۰ حساب کردید. هزار تومان ارزش پول ملی را کم کردید تا حساب و کتابتان جور شود. اینها عدد و رقم است ومشخص می‌شود و دم خروس اینجا بیرون می‌زند.

رئیس‌جمهوری اضافه کرد: اصول ما در چشم‌انداز بودجه اقتصاد روشن، شکست تروریسم اقتصادی، بالا بردن ارزش پول ملی اصلاح معیشت مردم، فروختن اموال دولت و کوچک‌سازی و چابک کردن دولت بوده و خواهش ما از نمایندگان مجلس این است که در این زمینه با ما همکاری کنند. ما در بودجه گفته‌ایم کالاهای اساسی باید با ارز ۴۲۰۰ تومانی باشد و اگر خواستید تغییر بدهید این امر باید در اختیار دولت باشد. چطور امروز می‌خواهید تغییر بدهید و ۴ ماه بعد اجرا شود. پس تکلیف این ۴ ماه و سوءاستفاده و رانتی که ایجاد می‌شود چه می‌شود. من از کمیسیون تلفیق ونمایندگان خواهش می‌کنم که با همکاری وهماهنگی دولت بحث بودجه را پیش ببرند.

اختصاص ۷۳میلیارد تومان به طرح‌های عمرانی

رئیس‌جمهوری در بخش پایانی صحبت‌های خود به افتتاح طرح‌های عمرانی توسط دولت اشاره کرد و گفت: ما تا امروز ۷۳ هزار میلیارد تومان برای طرح‌های عمرانی تخصیص داده‌ایم و ۶۳ هزار میلیارد تومان پرداخت کردیم که نسبت به پارسال ۶۹ درصد افزایش دارد. ما فردا افتتاح بسیار مهمی داریم که نشان می‌دهد چه بلایی بر سر تحریم حداکثری آمده است فردا پالایشگاه گاز بید بلند دو که سه میلیارد دلار برای آن هزینه شده افتتاح می‌شود. با این افتتاح تمام فلرها و گازهایی که در فضا می‌سوخت جمع می‌شود که کمک بسیارمهمی برای محیط‌زیست و جلوگیری از اتلاف منابع است؛ یکی از نکاتی که مقام معظم رهبری در ابتدای دولت به من فرمودند همین بود که برای فلرها یک فکری بکنید این طرح در دولت قبل شروع شده بود و در ابتدای این دولت ۱۸ درصد آن اجرایی شده بود و ۸۲ درصد آن در این دولت نهایی شده این یک پالایشگاه نیست بلکه یک شهر بزرگ است و فردا در یکی از پنجشنبه‌های درخشان افتتاح برای ماست.

واعظی خطاب به نمایندگان:

شما اصلاً در بورس دخالت نکنید

واعظی خطاب به نمایندگان مجلس گفت: شما اصلاً در بازار بورس دخالت نکنید! مجلس ماموریت خود را دارد و کارش قانونگذاری و نظارت است، اگر بخواهد در مسائل ریز اجرایی وارد شود یا سفر استانی بروند و به جای دولت تصمیم بگیرند و در داخل مجلس هم اگر کسانی می‌خواهند به دنبال مسائل اجرایی بروند، پس اشتباه کردند که در مجلس رفته‌اند باید وارد کار اجرایی می‌شدند. به گزارش ایسنا، محمود واعظی در حاشیه جلسه روز گذشته هیات دولت در جمع خبرنگاران با اشاره به انتقادات مطرح شده درباره بودجه سال ۱۴۰۰ اظهار کرد: بیش از اینکه درباره بودجه یک نگاه حرفه‌ای و کارشناسی شود بیشتر یک ابزاری برای تبلیغات، زدن دولت و حمله به آن شده است. برخی هم آن را به ابزاری برای انتخابات ۱۴۰۰ تبدیل کرده‌اند. بیش از ۴۰ سال است که دولت‌های مختلف به مجالس مختلف بودجه می‌دهند و همیشه یک روندی داشته که در کمیسیون تلفیق بررسی‌ها با سازمان برنامه و بودجه انجام می‌شده است و روند جمع‌بندی‌ها اعلام می‌شده است. وی افزود: این نخستین بار است که ما یک بودجه را به مجلس ارائه می‌دهیم و همه نمایندگان مجلس و حتی رئیس درباره آن مصاحبه و تبلیغ می‌کنند. همه وزرا که در کمیسیون تلفیق شرکت می‌کنند و جلساتی هم که با خود رئیس‌جمهوری و سران قوا بوده است و حرف‌ها را هم که زده‌اند. پس اینکه می‌آیند اینگونه پرخاش می‌کنند و انتقاد می‌کنند و مسائلی مطرح می‌کنند که خود در عمل علیه آن رفتار می‌کنند برای چیست؟ واعظی در پاسخ به این پرسش که آیا نوسانات اخیر بازار بورس به دلیل اختلاف نظر وزرای اقتصادی دولت است، گفت: در همه جای دنیا بورس یک روند ثابت صعودی یا نزولی ندارد. بورس در یک مقطع به دلایل اقتصادی و سیاسی و بین‌المللی که روی قیمت‌ها تاثیر می‌گذارد، روند کاهشی یا افزایشی دارد. البته همیشه هم مسئولان بورس دنبال بهانه‌ای هستند که بگویند به این دلیل نوسانات رخ داده است و عیبی هم ندارد.

موضوع نگران‌کننده‌ای وجود ندارد

وی تأکید کرد: معلوم است که وزیر صنعت، معدن و تجارت ما بر اساس ماموریت خود یک هدف دارد و وزیر اقتصاد ما هم ماموریت دیگری. ستاد اقتصادی و جلسه هیات دولت برای همین درست شده است که وقتی اختلاف سلیقه‌هایی است بیایند و حلش کنند. بنابراین هیچ موضوع نگران‌کننده‌ای وجود ندارد و اعتقاد ما به عنوان دولت این است که دخالت‌ها در این بازار کم شود و مسئولیت را به خود بورس و مسئولان آن بسپاریم. رئیس دفتر رئیس‌جمهور افزود: از مجلس و کمیسیون‌هایش می‌خواهیم که آنقدر دخالت در بورس نکنند، می‌آیند یک جلسه درباره بورس می‌گذارند و یک مصاحبه می‌کنند و به محض اینکه بورس مثبت می‌شود می‌گویند دولت نتوانست و ما آمدیم مشکل بورس را حل کردیم.

اما بورس که منفی می‌شود، می‌گویند ما از اول تذکر داده بودیم. وی با بیان اینکه ما نمی‌پسندیم مجلس در کارهای اجرایی و تصمیم‌گیری‌های دولت دخالت کند، گفت: اگر الان هم کمتر صحبت می‌کنیم به خاطر این است که نمی‌خواهیم اختلافی پیش‌اید وگرنه همان ادبیات سخیفی که برخی از نمایندگان علیه دولت و وزرا به کار می‌برند را طرف‌های مقابلشان هم می‌توانند به کار برند اما ما این را به مصلحت کشور نمی‌دانیم. پس در مصاحبه‌ها و توییت‌زدن‌ها اخلاق را رعایت کنیم. رئیس دفتر رئیس‌جمهور در پاسخ به این پرسش که دولت چه حمایتی از بازار بورس می‌کند، گفت: متاسفانه پالایش و دارا در همین شرایطی که در دو ماه گذشته پیش آمده ضرر شده و ما دیروز در ستاد اقتصادی دولت صحبت کردیم که مردمی که براساس نظر وزیر اقتصاد اعتماد کردند و آمدند وظیفه داریم که نگذاریم آنان ضرر کنند و رئیس‌جمهوری هم تاکید کردند که یک طرحی برای این موضوع ارائه شود.

روی خط سیاست

واکنش ظریف به ادعای دیدار روانچی با تیم بایدن

وزیر امور خارجه به ادعای خبرنگار روزنامه فیگارو درباره دیدار روانچی با تیم بایدن واکنش نشان داد.

به گزارش ایسنا، محمدجواد ظریف در حاشیه جلسه روز گذشته هیات دولت در جمع خبرنگاران در مورد ادعای فیگارو مبنی بر رایزنی روانچی، نماینده ایران در سازمان ملل با تیم بایدن در نیویورک گفت: خیلی جالب است که خبرنگار فیگارو چک نکرده است که آقای تخت‌روانچی در سه هفته اخیر ایران بوده است و تازه دوشنبه به نیویورک برگشته است و در عین حال بعد از بازگشت هم یک هفته را معمولا در قرنطینه خواهند بود. پس بسیار بی‌حساب صحبت کرده است.

روزنامه فیگارو در خبری ادعا کرده بود که از حدود سه هفته پیش دولت جدید امریکا و ایران پشت پرده مذاکراتی را آغاز کرده‌اند که این مذاکرات در نیویورک بین نماینده ایران در سازمان ملل، مجید تخت روانچی و نماینده امریکا در دولت بایدن در جریان است.

یک توافق مستحکم

ظریف در پاسخ به پرسشی درخصوص موضع ایران درباره گفت‌وگوی مجدد با امریکا درباره برجام و قدرت موشکی جمهوری اسلامی، تاکید کرد: ما یک توافق مستحکم داریم که شورای امنیت در یک قطعنامه که اتفاقاً ایالات متحده هم بانی آن بوده است به اتفاق آرا رای داده است. در این توافقنامه چه نکاتی که هست و چه نکاتی که نیست، همه با توافق نظر همراه بوده است. ظریف با بیان اینکه در مورد مسائل منطقه‌ای و موشکی از ابتدا توافق کردیم که این موضوعات وارد برجام نشده و نمی‌شود، یادآور شد: در همین زمینه پذیرفتیم که محدودیت‌های تسلیحاتی تا پنج سال و محدودیت‌های موشکی تا هشت سال ادامه پیدا کند. این موضوع در نظر گرفته شد به خاطر اینکه ما حاضر نشدیم درباره آنها مذاکره کنیم. ما هزینه صحبت نکردن را پرداختیم. وی با بیان اینکه دولت جدید امریکا و اروپایی‌ها بدانند که مشکل منطقه ما از ایران نیست، بلکه از حضور آنان در منطقه است، اظهار کرد: ما این را به آنها گفته‌ایم اما حاضر نشدند درباره‌اش صحبت کنند، مشکل سلاح در منطقه ما از مقدار محدود تسلیحاتی که جمهوری اسلامی تولید می‌کند نیست، از فروش سلاح آنها به این منطقه است که اینجا را بدل به انبار باروت کرده است. اگر فرانسه یا امریکا می‌خواهند درباره وضعیت تسلیحات در منطقه صحبت کنند، باید اول فروش ۲۵ درصد سلاح دنیا به این منطقه را محدود کنند و بعد بیایند راجع به آن حرف بزنند.

وی با تاکید بر اینکه نیاز به مذاکره نیست اظهار کرد: دولت امریکا قانون و تعهدات خود را شکسته است. هیچ کس نمی‌تواند برای اینکه تعهدات خود را اجرا کند، مذاکره کند! اجرای تعهدات موضوع مذاکره نیست. اگر آقای بایدن تحریم‌هایی که ترامپ بازگردانده بود و تحریم‌هایی که اضافه کرده بود را برداشت، همانطور که آقای رئیس‌جمهوری و رهبری تصریح کردند ما هم به تعهدات خود باز می‌گردیم. عجله‌ای هم نداریم. البته دوست داریم سریع‌تر این اتفاق رخ دهد اما عجله‌ای نداریم، مردم ما تحمل کردند و هنوز هم تحمل می‌کنند اما این امکان وجود دارد که اگر امریکا تعهدات خود را اجرا کند در فاصله کمی ما هم به تعهدات خود باز گردیم.

پیشنهادات کره مناسب نبود

ظریف در پاسخ به سوال دیگری درباره دیدار خود با هیات کره‌ای و اینکه مذاکرات به کجا رسید، اظهار کرد: هیات کره جنوبی پیشنهاداتی که برای ایران آورده بود پیشنهادات مناسبی نبود و ما هم به آنها گفتیم که پول بانک مرکزی صرف غذا و داروی مردم می‌شود و شما به دستور امریکا غذا و داروی مردم ایران را نگه داشتید. بدانید که این در آینده در مورد نحوه نگرش مردم ایران به کره تاثیر خواهد گذاشت و کسی که در نهایت بازنده این بازی خواهد بود، کره جنوبی و صنایع کره جنوبی خواهند بود. چون مردم ما این رفتار را به دقت رصد می‌کنند.

وزیر امور خارجه در پاسخ به پرسش دیگری در خصوص انتقادات از تیم مذاکره‌کننده و این که ما در دوره بعد بهتر مذاکره می‌کنیم و آیا می‌شد بهتر از این مذاکره کرد، گفت: ما ایرانی‌ها اصطلاحی داریم که می‌گوییم املای نوشته نشده غلط ندارد. توافق و نوشتن یک متن یعنی هم شما و هم طرف مقابل باید راضی باشید. شما نمی‌توانید به طرف مقابل بگویید من این متن را می‌خواهم او هم نمی‌تواند به شما بگوید. ظریف تاکید کرد: آقایانی که این صحبت‌ها را می‌کنند به من نشان بدهند دو صفحه با یک نفر توافق نوشتند، نه ۲۰۰ یا ۱۵۰ صفحه. آقایانی که می‌گویند ما این توافق را نخوانده‌ایم، بیایند چیزی که دو صفحه است و خودشان هم نخواندند و امضا کردند را نشان دهند.

چالش قیمت‌گذاری خودرو جدی‌تر شد

اما واگرهای یک قیمت‌گذاری

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

چندی پیش خبری مبنی بر تغییر فرمول قیمت‌گذاری خودرو از سوی رئیس شورای رقابت اعلام شد. رضا شیوا گفته بود فرمول قیمت‌گذاری برای بخشی از خودروها تغییر کرده و براساس متوسط نرخ بازار، قیمت‌گذاری انجام می‌شود. با توجه به شیوه جدید قیمت‌گذاری، خودروهای پرتیراژ که متقاضی آنها عموم مردم هستند، براساس فرمول قبلی محاسبه می‌شود.

درباره بخشی از خودروها فرمول جدید پیش‌بینی شده که در آن تورم بخشی که در فرمول قبلی سهیم بود، در فرمول جدید قرار نگرفته و نرخ به‌نوعی براساس متوسط نرخ بازار محاسبه خواهد شد. نکته اصلی در فرمول جدید این است که خودروساز ظرفیت تولید را تا ۵۰ درصد افزایش دهد که این در نهایت باعث کاهش هزینه تولید می‌شود.

خودروهای مشمول قیمت‌گذاری جدید شامل پژو پارس اتوماتیک، پژو ۲۰۶ اتوماتیک، ۲۰۷ پانوراما، سمند سورن پلاس، رانا پلاس، رانا پلاس توربو، دنا پلاس توربوشارژ دستی، دنا پلاس توربوشارژ اتوماتیک، هایما توربو s۵ دستی، هایما توربو s۷ اتوماتیک، k۱۳۱، ساینا s، کوئیک، شاهین، آریا، برلیانس، چانگان و زوته بوده که هر ۳ ماه یک بار متوسط نرخ از سوی سازمان حمایت مصرف‌کننده و تولیدکننده دریافت شده و فرمول با متوسط قیمت، مورد محاسبه قرار می‌گیرد.

با وجود اینکه شیوا پیش‌بینی کرده بود با فرمول جدید، نرخ خودرو در بازار افزایش نخواهد یافت اما در ادامه پس از ثبات نسبی در این بازار، برای چند روز قیمت‌ها دوباره افزایشی شد. برخی فعالان بازار خودرو این افزایش را حدود ۴۰ درصد عنوان کردند. اما در ادامه در بازار بی‌تقاضا قیمت‌ها به نرخ‌های قبلی بازگشت.

بسیاری از کارشناسان صنعت خودرو نسبت به فرمول جدید اظهار ناآگاهی کرده و عنوان می‌کنند این فرمول شفاف نبوده و قابل مطالعه نیست؛ از این‌رو در اجرا هم چالش‌های جدیدی به‌وجود خواهد آورد. این افراد می‌گویند درصد سودی که شورا برای تولیدکننده در نظر گرفته، شفاف بیان نشده و مشخص نیست در عمل قرار است چه خروجی داشته باشد.

> فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو شفاف نبوده و قابل مطالعه نیست؛ از این‌رو در اجرا هم چالش‌های جدیدی به‌وجود خواهد آورد. درصد سودی که شورا برای تولیدکننده در نظر گرفته، شفاف بیان نشده و مشخص نیست در عمل قرار است چه خروجی داشته باشد

مسائل فرمول جدید

محمدمهدی شکورزاده، عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه فرمول جدید ارائه‌شده از شوی شورای رقابت شفاف نیست، به صمت گفت: فرمول را چندین‌بار مطالعه کردم اما مبنای فرمول جدید شورای رقابت مشخص نیست اینکه براساس چه استانداردی تعیین شده است. در واقع فرمول برای افراد خارج از شورای رقابت قابل فهم نیست.

وی افزود: آنچه مسلم است اینکه شورای رقابت پذیرفته با فرمول قبلی موجب ضرر و زیان خودروسازان شده و با روش جدید به‌دنبال جبران آسیب‌های واردشده به این صنعت است. اما باز هم چون فرمول شفاف و مشخص نیست، در ادامه دوباره بستری برای چالش‌های جدید خواهد شد.

وی ادامه داد: با این عملکرد از سوی شورای رقابت، مدیریت در خودروسازی‌ها معنا ندارد و در واقع مدیرعامل فقط مدیر کارخانه است. او موظف است تولید کند و محصولات را در اختیار شورای رقابت قرار داده تا در داخل فرمولی که برای خودش قابل درک است، نرخ را مشخص کند. در ادامه هم این پول حاصل از فروش خودرو را خودروساز در بین طلبکاران خود توزیع کند.

شکورزاده با بیان اینکه این روند سبب می‌شود رقابت در صنعت خودرو از بین برود، گفت: این عملکرد رقابت را از خودروسازان داخلی گرفته، زیرا مدیران‌عامل کار خاصی نمی‌توانند انجام دهند، در بازار داخلی نمی‌توانند بازاریابی کرده و حتی برای صادرات برنامه‌ای داشته باشند.

مشوق‌ها و تنبیهات رقابتی

رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان رضوی در ادامه سخنان خود عنوان کرد: تاکید بر افزایش تیراژ تولید شده درحالی‌که بالا رفتن شمارگان خودرو نقدینگی، خرید دانش فنی، ارتباط تنگاتنگ با شرکت‌های دانش‌بنیان نیاز دارد. تمام این موارد نیاز به سرمایه‌گذاری دارد که از دل فروش بیرون می‌آید.

او گفت: شورای رقابت درباره نحوه محاسبه در فرمول جدید را باید بیشتر توضیح دهد، زیرا در این شیوه مشوق‌ها و تنبیهاتی هم در نظر گرفته شده است. به‌عنوان مثال، اگر به‌لحاظ کیفی خودرویی مشکل داشته باشد یا اینکه اگر خودروساز به تیراژ تعیین شده نرسد، باید جرایمی پرداخت کند.

این فعال صنعت خودرو اظهارکرد: بعید است این فرمول عملیاتی شود حتی برای یک ماه، زیرا سرعت تغییرات بالاست. نمی‌توان فروش را متوقف کرد تا نرخ بخشی از خودروها در فرمول قبل و بخشی دیگر در فرمول جدید به‌دست آید. این روش عملی نیست.

محل اختلاف کجاست؟

شکورزاده در پاسخ به این پرسش که آیا محل اختلاف تولیدکنندگان با قیمت‌گذاری شورای رقابت بر سر درصد سود در نظر گرفته شده است، گفت: سود هر محصولی متناسب با بازار و تورم و نیز شرایط رقابتی آن تعیین می‌شود.

به‌عنوان مثال، درحال‌حاضر خودروساز ۵ درصد سود را برای محصولات قطعه‌سازان لحاظ می‌کند. البته این ۵ درصد سود با توجه به پرداخت‌های ۱۲۰ روز منعقدشده در قراردادها دیگر سود نخواهد بود. باید سود لحاظ شده برای قطعه‌سازی دست‌کم ۱۰ درصد باشد تا ادامه فعالیت‌ها توجیه اقتصادی داشته باشد.

او گفت: این ۱۰ درصد باید با پرداخت یک ماه در مطالبات و هزینه محصولات از سوی خودروساز باشد، زیرا با توجه به تورم و سود بانکی که به‌ظاهر ۱۸ درصد اما با توجه به نگه داشتن بخشی از سپرده ۲۴ درصد است، تولید نقطه سربه‌سر باشد؛ یعنی حتی با سود در نظر گرفته شده هم قطعه‌ساز عملا بهره‌ای از تولید نخواهد داشت و حداقل ضرر نمی‌کند.

شکورزاده در ادامه با اشاره به وضعیت سود خودروسازان گفت: براساس دفاتر حسابرسی، خودروسازان هم سودی ندارند و براساس آمار دائم در حال زیان هستند.

در واقع می‌توان گفت از سال ۹۷ تا امروز خودروساز همواره با زیان تولید کرده است. البته فعالیت در صنعت خودرو بدون سود نیست اما این سود در بازار به جیب دلال‌ها می‌رود.

عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور اظهارکرد: اگر این پول وارد تولید می‌شد صنعت خودرو شامل خودروسازی و قطعه‌سازی رشد می‌کردند.

> محمدمهدی شکورزاده: فرمول جدید شورای رقابت را چندین بار مطالعه کردم اما مبنای آن و اینکه این شورا بر اساس چه استانداردی آن را تعیین کرده، مشخص نیست

شورای رقابت یا سازمان حمایت

در ادامه آرمان خالقی، عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره فرمول جدید شورای رقابت و خارج شدن برخی خودروها از قیمت‌گذاری به صمت گفت: بازار خودرو انحصاری است و کالایی عرضه می‌شود که متقاضی صف می‌بندد و حاضر است برای آن پیش‌پرداخت کند و ماه‌ها در انتظار تحویل آن باشد.

خودرو کالایی نیست که به بازار رقابتی عرضه شده باشد؛ بنابراین اگر کنترل نشود ممکن است فروشنده نسبت به تقاضای بازار با هر قیمتی که کشش دارد، خودرو را عرضه کند. البته فروشنده می‌تواند خودروساز باشد یا واسطه‌ها.

وی افزود: عرضه خودرو به بازار غیرطبیعی و غیرمعمول است؛ از این‌رو هنگامی‌که فرمولی برای این بازار انحصاری نوشته می‌شود، تمام هزینه‌کردها اعم از مواد اولیه، انرژی، دستمزد و... لحاظ شده و استهلاک‌ها محاسبه و نرخ نهایی به‌اضافه سود متعارف استخراج می‌شود.

او ادامه داد: موضوعی که درباره فرمول جدید مطرح می‌شود، خروج بخشی از خودروها از شیوه قیمت‌گذاری قدیمی و ابداع روشی جدید برای محاسبه آنهاست.

به‌این ترتیب، به بخش‌هایی که در آن رقابت کم است و انحصار وجود دارد، شورای رقابت ورود کرده و با فرمول قدیمی محاسبه می‌شوند.

به‌دلیل خطر انحصار و تبانی و توافق‌هایی که ممکن است پشت پرده بین چند شرکت شکل گیرد (زیرا بازار ۲ تا ۳ تامین‌کننده دارد) شورای رقابت موظف است در راستای مسئولیتش مانع این امر شود. اما اینکه در برخی خودروها شورای رقابت بر این باور است که انحصار وجود ندارد و عرضه و تقاضا به‌هم نزدیک است (که فعلا به نظر نمی‌آید این‌گونه باشد) نباید قیمت‌گذاری خودروها رها شود و برای نظارت باید سازمان حمایت مصرف‌کننده و تولیدکننده ورود کند.

قیمت تولید خودرو بالاست

خالقی با بیان اینکه فرمول جدید شورای رقابت دارای ابهام است، گفت: چرا باید نرخ خودرویی که در کشور همسایه عرضه می‌شود با خودرویی که در کشور ما عرضه می‌شود، تفاوت قیمتی بسیار داشته باشد. وقتی نرخ دو خودرو مشابه تولید داخل و یکی از کشورهای همسایه را به دلار تبدیل می‌کنیم، این تفاوت کاملا ملموس است. البته این تفاوت نسبت مستقیم با ارزش پول ملی هم دارد اما آنچه مسلم است نرخ تمام‌شده در ایران به دلایل عدیده مانند اینکه هزینه تولید خودروساز بالاست، فناوری‌ها به‌روز نیست، نرخ نهاده‌های تولید گران است، تسهیلات گران تمام می‌شود و... بالاست و وقتی قرار است تولیدکننده برای واردات مواد اولیه یا قطعات نیمه‌ساخته شده تحریم را دور بزند، مسائل و مشکلات نقل‌وانتقال مالی همه منجربه افزایش هزینه‌های سربار خواهد شد. این مسائل در کنار پایین بودن بهره‌وری و تیراژ پایین مشکلات را مضاعف کرده است.

عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره سود متعارف در قیمت‌گذاری خودروها افزود: در این‌باره هم نوعی تناقض در بازار خودرو وجود دارد.

به‌عنوان مثال، خودروساز سود متعارف ۱۵ درصدی تعیین می‌کند و نرخ محصول ۱۲۰ میلیون تومان می‌شود اما تا هنگامی‌که این خودرو به‌دست مصرف‌کننده برسد، چند دست چرخیده و قیمت نهایی آن ۲۵۰ میلیون تومان می‌شود.

خالقی درباره نقش نهادهای نظارتی در این‌باره گفت: تقریبا می‌توان گفت نقشی ندارند، زیرا وقتی خودروساز محصول خود را در کارخانه به فروش می‌رساند، رابطه‌اش با خودرو قطع می‌شود و چرخش خودرو در بازار رخ می‌دهد.

رانت‌های پشت‌پرده برای اخذ سود

براساس اظهارنظر فعالان بازار خودرو، پشت این گرانی محصولات، خودروساز هم به‌نوعی سود می‌برد، زیرا بخشی از محصولات به‌نوعی از سوی خودروساز با واسطه در بازار توزیع می‌شود.

خالقی در این‌باره اظهارکرد: هنگامی‌که فاصله قیمتی زیاد باشد، ایجاد رانت طبیعی است. چرا مردم برای لاتاری و قرعه‌کشی صف می‌ایستند؟ زیرا سود سرشار لحظه‌ای می‌توانند کسب کنند. وقتی این سود آماده و مشخص وجود دارد و زیاد هم هست، همه سرودست می‌شکنند تا استفاده کنند.

خود خودروساز هم به‌عنوان تولیدکننده معتقد است چرا من، تولید کنم اما سود نداشته باشم؛ از این‌رو حتی اگر به شکل سازمانی این عرضه خودرو به بازار آزاد انجام نشود، ممکن است از سوی فردی که اطلاعات را در خودروسازی در اختیار دارد، شائبه تخلف پیش آید. این اطلاعات با این حجم سود تحریک‌کننده است.

وی ادامه داد: مهم این است که برای رفع این مشکل و ممانعت از رانت و سودهای بادآورده در تولید و قیمت‌گذاری چه برنامه و سیاستی داشته باشیم.

خالقی درباره راهکار عنوان کرد: بارها پیشنهاد شد خودرو در کارخانه قابل ازتحویل به نرخ روز بازار باشد. در ادامه با مشخص بودن نرخ تمام‌شده به‌اضافه سود متعارف برای خودروساز، مابه‌التفاوت قیمتی به صندوقی برای توسعه ناوگان حمل‌ونقل ریلی و عمومی واریز شود.

منافع این سود باید برای تمام مردم باشد. این امر هم منجر به از بین رفتن بستر دلال‌بازی در بازار خودرو می‌شود و هم مصرف‌کننده واقعی برای خرید اقدام می‌کند. هزینه‌های حاشیه‌ای که در قرعه‌کشی‌ها صرف می‌شود نیز از بین می‌رود.

سود متعارف تولید

خالقی درباره سود متعارف تولیدات صنعتی هم که ممکن است محلی برای اختلاف خودروساز و شورای رقابت باشد، گفت: سازمان مالیاتی کشور می‌تواند عدد آن را اعلام کند اما ۱۵ درصد سود متعارف برای کالاهایی است که محصولات‌شان در کشور اشباع است.

البته بهتر است در این‌باره الگویی داشته باشیم. اینکه به‌عنوان مثال، در فلان خودروساز در کشوری با وضعیت مشابه ایران سود تولیدکننده چند درصد در نظر گرفته می‌شود. همراه شدن با الگوهای جهانی به‌ویژه کشورهایی که وضعیتی مشابه کشور ما را دارند سبب می‌شود تولیدکننده داخلی به سوی استانداردهای جهانی حرکت کند.

اما آزاد گذاشتن تولیدکننده برای تعیین نرخ، ظلم به مصرف‌کننده است، زیرا اگر تولیدکننده بهره‌ور درستی نداشته باشد یا رفتار صنعتی او به‌گونه‌ای نباشد که محصول رقابتی تولید کند قاعدتا قیمت‌ها نامتعارف می‌شود و صنعتگر تنبل و ناکارآمد بار می‌آید؛ به‌این ترتیب تولید از کیفیت لازم برخوردار نبوده علاوه‌بر اینکه نرخ بالایی هم خواهد داشت.

وی تاکید کرد: باید تولیدکننده در اندازه و قواره جهانی تربیت کنیم و نرخ خودرو هر چقدر باشد مهم نیست.

در بستر رقابت خودروساز نمی‌تواند نرخ بالا با سود نامتعارف تعیین کند. در این میان هم خودرویی که ۵۰ میلیون تومان نرخ جهانی دارد، ۱۰۰ میلیون تومان به‌دست مصرف‌کننده ایرانی نمی‌رسد.

عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت یادآور شد: تاوان تمام ناکارآمدی تولیدکننده را مردم پس می‌دهند؛ وام گران، هزینه‌های دور زدن تحریم، خبره نبودن منابع انسانی و... .

خالقی در پایان گفت: باید مواردی که در زنجیره تامین سبب افزایش نرخ تمام‌شده خودرو می‌شود، شناسایی و با تشویق و فشار مدیریتی و تعیین زمان، خودروساز را ملزم به رفع آنها کنیم. این امر علاوه‌بر چابک‌سازی شرکت‌ها سبب می‌شود محصولات باکیفیت لازم تولید و در حق مصرف‌کننده هم اجحاف نشود.

> آرمان خالقی: باید تولیدکننده در اندازه و قواره جهانی تربیت کنیم و نرخ خودرو هر چقدر باشد مهم نیست. در بستر رقابت خودروساز نمی‌تواند نرخ بالا با سود نامتعارف تعیین کند

سخن پایانی

بنابر این گزارش، فرمول جدید شورای رقابت اگرچه برای حذف برخی نارضایتی‌ها بوده اما انتقادهای جدیدی را به‌دنبال داشته است. براساس اظهارنظر کارشناسان این فرمول ابهام‌های زیادی دارد که در ادامه باعث مشکلات و مسائل جدید در حوزه خودرو و بازار آن خواهد شد.

یادداشت

عوامل آینده شدن خودروهای استاندارد

محمدجواد شریفی
کارشناس حوزه سوخت و خودرو

خودرو برای حرکت نیازمند قدرت است. این قدرت در خودرو با فرآیند احتراق تولید می‌شود و خود محصولی دردسرساز به‌نام آلایندگی ایجاد می‌کند.

احتراق در حالت نرمال باید دی‌اکسیدکربن و بخار تولید کند اما بنابه دلایلی خروجی موتورها آلاینده‌های نیتروژن، مونوکسیدکربن و ذرات معلق است. این گازها سمی بوده و باعث آلودگی محیط‌زیست می‌شود و سلامت انسان‌ها را به‌خطر می‌اندازد؛ بنابراین جامعه جهانی برای کنترل و نظارت بر سطح آلایندگی ناشی از احتراق در موتور خودروها، قوانین و استانداردهایی را وضع کرده است. از آنجا که هدف از تدوین استاندارد، تعیین اصول کلی برای بازرسی و تعیین صلاحیت وسیله نقلیه است؛ بنابراین موضوع استاندارد بودن خودروهای تولیدی از سوی خودروسازان، باتوجه به الزام طی کردن مراحل هشتادوپنج‌گانه، بر کسی پوشیده نیست و همه ملزم به رعایت الزامات درج‌شده در این استاندارد هستند.

یکی از مراجع معتبر برای تعیین و سنجش میزان آلایندگی یک خودرو، استاندارد یورو است. براساس بررسی‌های انجام‌شده در مراکز معاینه فنی، خودروها پس از ۲ تا ۳ سال استاندارد اولیه خود را از دست می‌دهند و آلایندگی آنها افزایش می‌یابد. همچنین براساس آمار به‌دست آمده از شرکت‌های بازرسی و سازمان‌های نظارت و کنترل بر آلایندگی خودروها، حدود ۶۰ درصد خودروهایی که کمتر از ۴ سال از عمر آنها گذشته در آزمون معاینه فنی خودرو مردود می‌شوند.

این در حالی است که این خودروها پس از طی کردن استانداردهای لازم تولید و شماره‌گذاری شده‌اند اما متاسفانه در این فاصله کیفیت خود را از دست می‌دهند و آلاینده می‌شوند. این آلاینده‌ها ۸۰درصد گازهای خروجی NOx و ۲۰درصد ذرات معلق PM هستند. حال قبل از بررسی این موضوع که چرا و چگونه آلایندگی خودروهای تولید شده با رعایت الزامات استاندارد، پس از مدتی از حد استاندارد خارج می‌شود، به ریشه‌یابی پارامترهای موثر بر آلایندگی خودرو براساس استاندارد یورو ۶ که در سال ۲۰۱۴ تدوین شده می‌پردازیم.

PM- میزان ذرات معلق باید برابر ۰.۰۰۵ گرم بر کیلومتر مربع باشد.

CO- مونواکسیدکربن باید برابر ۰.۰۵ گرم بر کیلومتر مربع باشد.

NOX- اکسیدهای نیتروژن باید برابر ۰.۰۸ گرم بر کیلومتر مربع باشد.

HC- هیدروکربن‌ها باید برابر ۰.۱۷ گرم بر کیلومتر مربع باشد.

دلایل این معضل

پس از اعلام مراجع ذی‌صلاح نسبت به آلاینده بودن خودروها و پس از اینکه سنجش گازهای خروجی حاصل از احتراق در موتور و پارامترهای به‌دست آمده این موضوع را صحه‌گذاری می‌کند، ضروری است دلایل ایجاد این مشکل را بررسی کنیم. در اینجا چند عامل که باعث ایجاد آلودگی از سوی خودروهای استاندارد تولیدشده می‌شود را مطرح می‌کنیم.

کیفیت قطعاتی مانند کاتالیست، حسگر اکسیژن و... که وظیفه کنترل فرآیند احتراق و پایش گازهای خروجی از اگزوز خودروها را برعهده دارند بر آلاینده بودن خودرو تاثیر زیادی دارد.

فرآیند سرویس و نگهداری خودرو مانند تنظیم به‌موقع موتور، تعویض به‌هنگام روغن موتور، استفاده از روغن مناسب و استاندارد، تعویض به‌موقع فیلتر هوا و... از عوامل موثر در میزان آلایندگی موتور است.

فرهنگ رانندگی هم یکی از عوامل موثر در این زمینه است، زیرا استاندارد آلایندگی خودرو براساس سیکل رانندگی تعریف شده است و رانندگی غیراستاندارد مانند توقف ناگهانی و سرعت با شتاب بسیار بالا از حالت سکون، تولید آلایندگی می‌کند.

کیفیت سوخت مصرفی هم در این مسئله بسیار تاثیرگذار است.

راهکارهای کاهش آلودگی

تعبیه سیستم کنترل آلایندگی موثرترین راه در کنترل کاهش آلودگی و بهره‌برداری از فناوری‌های ساخته شده است. علاوه بر این، خودروسازان با بهبود فناوری، عملکرد و تغییر در طراحی پیشرانه موتور می‌توانند فرآیند احتراق موتور را بهبود بخشیده و به حالت ایده‌آل برسانند. حرکت در این راستا منجر به کاهش آلودگی ناشی از احتراق می‌شود.

در نهایت اینکه، اگر فناوری‌های موتور خودرو پیشرفته باشد اما کیفیت سوخت مناسب و استاندارد نباشد باز هم منجربه تولید آلایندگی خواهد شد. اهمیت این موضوع به اندازه‌ای است که همزمان و همگام با تدوین استانداردهای تولید خودرو و با استفاده از همان شاخص‌ها، باید به استاندارد سوخت نیز توجه شود.

پنجشنبه
۲ بهمن ۱۳۹۹- ۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ - ۲۱ ژانویه ۲۰۲۰-شماره ۱۷۱۲-پیاپی ۳۰۳۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

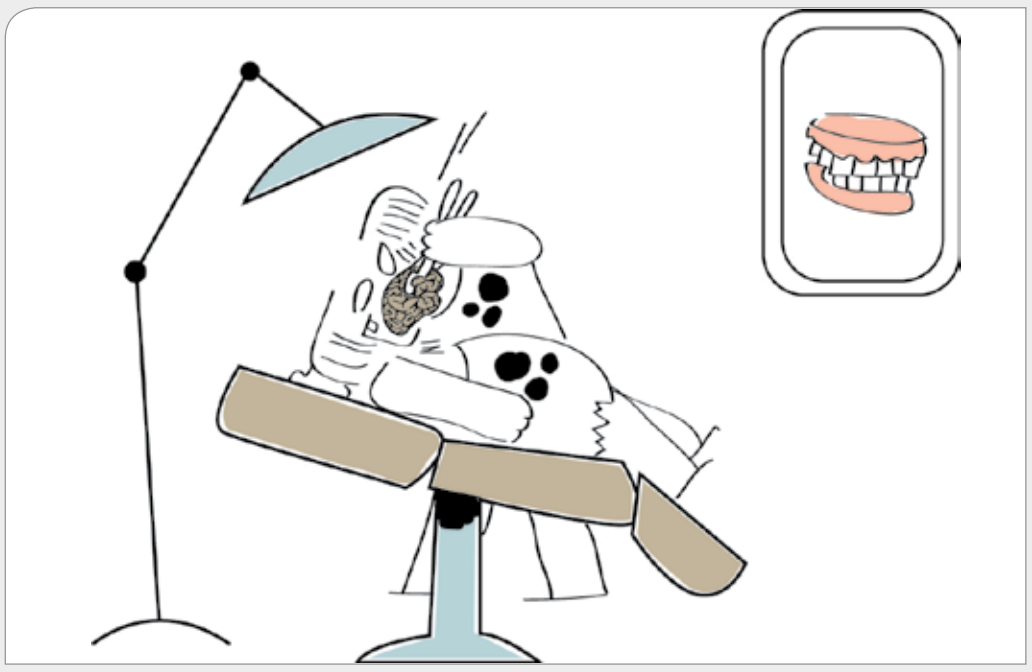
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بررسی صمت از چرایی عقب‌ماندگی دخل از خرج

دستمزدها تکافوی هزینه را نمی‌دهد

نزدیک شدن به پایان سال علاوه بر خرید عید و انتظار برای پایان سال، یادآور روزهای تصمیم‌گیری شورای‌عالی کار برای تعیین حداقل دستمزد سال بعد هم هست. گرچه چند باری هم تعیین حداقل مزد به بعد از عید موکول شده اما بحث‌های اصلی و جدل‌های طرفین در روزهای زمستان به‌ویژه اسفند از همیشه گرم‌تر است. در اینکه وضعیت رفاهی اقشار فرودست و طبقه کارگر در چند سال اخیر بد شده، شکی نیست. در واقع با خروج ایالات متحده از برجام و اعمال دوباره تحریم‌ها، بخش صنعت با رکودی بزرگ مواجه شد و روند ثروت‌افزایی در اقتصاد به شکل معکوسی اجرا شد که به‌معنای کاهش سال به سال حجم اقتصاد ایران حداقل در ۲ سال ۹۷ و ۹۸ بود.

عکس: آیدا فریدی

دلایل مشکلات معیشتی

می‌توان گفت مشکلات معیشتی صرفا در نتیجه تعیین مزدهای ناعادلانه ایجاد نشده و عوامل دیگری نیز بر این مسئله تاثیرگذار بودند اما مزد به‌عنوان شاخص قیمتی ارزش نیروی کار نشان‌دهنده بخش مهمی از وضعیت معیشتی جامعه است.

براساس ماده ۴۱ قانون کار، ۲ عامل برای تعیین دستمزد باید مورد توجه قرار گیرند. از یک طرف مزد هر ساله باید حداقل به اندازه نرخ تورم سال قبل بالا برود و از طرف دیگر نیز حداقل مزد، جدا از اینکه شدت و میزان کار چقدر است باید هزینه‌های حداقلی زندگی یک خانوار را تامین کند. باوجود این تاکید صریح قانون، از دهه ۷۰ تا حداقل ۲-۳ سال اخیر تنها نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی معیار تعیین حداقل دستمزد قرار داشت و بر این اساس در بیشتر سال‌ها نمایندگان دولت، کارفرمایان و شورای اسلامی کار براساس تورم اعلامی ازسوی بانک مرکزی به تعیین مزد دست زدند. این اقدام پس از نزدیک ۳ دهه در عمل به شکاف میان هزینه‌های خانوار و دستمزد دریافتی دامن زد.

دولت روحانی در میانه یکی از سخت‌ترین فشارهای تحریمی بر اقتصاد کشور توانست به قوه مجریه برسد. از ابتدای دهه ۹۰ و با تشدید تحریم‌ها اقتصاد ایران ۲ سال پی در پی رشد منفی را تجربه کرد و در شرایط رکود تورمی دولت احمدی‌نژاد سکان امور را به جانشین خود سپرد.

در سال ۹۲ نرخ تورم ازسوی بانک مرکزی ۳۴.۷ درصد اعلام شد اما دستمزد سال ۹۳ تنها ۲۵ درصد افزایش یافت تا در همان سال اول افزایش دستمزد حدود ۱۰ درصد کمتر از نرخ تورم به تصویب برسد. البته از سال بعد این وضعیت تا حدود زیادی تعدیل شد. سال ۹۳ با نرخ تورم ۱۵.۶ درصدی به پایان رسید و حداقل مزد برای سال ۹۴ افزایش ۱۷ درصدی را تجربه کرد.

در سال ۹۴ روند کاهنده نرخ تورم که از سال ۹۳ آغاز شده بود، ادامه یافت و به ۱۱.۹ درصد رسید و حداقل دستمزد نیز ۱۴ درصد بیشتر شد. ویژگی برجسته سال ۹۵ این بود که برای نخستین بار پس از سال‌های جنگ نرخ تورم در ایران تک‌رقمی شد و به ۹ رسید و حداقل دستمزد نیز برای سال ۹۶ کمی بیش از ۱۴ درصد افزایش یافت. روند تورم تک‌رقمی کشور در سال ۹۶ نیز ادامه یافت تا در پایان سال طبق اعلام بانک مرکزی روند افزایش قیمت‌ها در کشور همچنان تک‌رقمی و ۹.۶ درصد باشد. در این سال مزد بیش از ۲ برابر نرخ تورم رشد کرد و حدود ۲۰ درصد به دریافتی کارگران در سال ۹۷ افزوده شد.

سال ۹۷ همان سالی است که در اردیبهشت آن دونالد ترامپ اعلام کرد کشورش از برجام خارج خواهد شد و تحریم‌ها دوباره علیه اقتصاد کشور صف بستند. در این سال نرخ تورم به ۳۱.۲ درصد رسید. ۴ برابر شدن نرخ تورم در آن سال سبب شد از ابتدای سال نمایندگان شورای اسلامی کار چندین بار در میانه سال قصد افزایش و ترمیم دستمزدها را کنند که البته با کنار رفتن علی ربیعی و جانشینی محمد شریعتمداری به‌جای وی، در عمل مورد توجه واقع نشد اما در پایان سال حداقل دستمزد سال ۹۸ افزایش ۳۶.۵ درصدی را تجربه کرد. در سال ۹۸ نیز نرخ تورم طبق اعلام بانک مرکزی ۴۱.۲ درصد بود اما مزد تنها ۲۶ درصد افزایش یافت. امسال نیز طبق اعلام مرکز آمار ایران نرخ تورم کشور تا آذر به ۳۰.۵ درصد رسیده و اگر روند ۳ فصل ابتدایی سال

در زمستان هم ادامه یابد، احتمالا نرخ تورم میان ۳۵ تا ۴۰ درصد تا پایان سال افزایش یابد.

بررسی آمارها نشان می‌دهد در دولت روحانی، تنها ۰.۸ درصد از قدرت خرید اسمی کارگران تضعیف شده است. با این همه پرواضح است که این بیانگر همه مسئله نیست، چراکه با افزایش ضریب جینی و رسیدن آن به رقم ۰.۴۱ از افزایش فاصله طبقاتی و نابرابری بیشتر در توزیع درآمد در کشور خبر می‌دهد. همچنین نرخ بالاتر تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها نسبت به کل نرخ تورم از بیشتر شدن هزینه‌های معاش و افتادن بیشتر بار تورم بر دوش مزدبگیران خبر می‌دهد.

در این میان اتکای صرف به تضعیف تنها ۰.۸ درصدی مزد در ۷ سال گذشته نیز بخش مهمی از حقایق را نادیده می‌گیرد.

▣ گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس

مرکز پژوهش‌های مجلس در پایان ۸ ماه ابتدایی سال ۹۹، ۵ متغیر اصلی اقتصاد ایران را مورد بررسی قرار داده است. در این گزارش به مواردی همچون کاهش ۳۴ درصدی درآمد سرانه در سال جاری نسبت به سال ۱۳۹۰، سهم ۵۰ درصدی تحصیلکرده‌ها در جمعیت بیکاران، مصرف ۲۷ برابری گوشت برای دهک دهم نسبت به دهک اول و... پرداخته شده است.

▣ وضعیت تولید در دهه ۹۰

می‌توان گفت تولید ناخالص داخلی در هر جامعه‌ای از اهمیت بالایی برخوردار است، چراکه بیانگر حجم اقتصاد آن کشور است. با شوک‌های وارد شده به اقتصاد ایران در سال ۹۷ و ۹۸، حجم اقتصاد کشور حدود ۱۱ درصد نسبت به سال ۹۶ کوچک‌تر شد. با مثبت شدن رشد اقتصادی ایران در فصول پایانی سال ۹۸ امید بود که اقتصاد ایران از شر رشد منفی رهایی پیدا کند اما با شیوع کرونا این امر میسر نشد؛ با این حال ظاهرا در سال ۹۹ قرار است اقتصاد ایران پس از ۲ سال از رشد منفی رهایی پیدا کند. رشد اقتصاد ایران در سال ۹۹ با نفت حدود ۰.۵ درصد و بدون نفت حدود ۰.۸ درصد برآورد شده است. همچنین درآمد سرانه هر ایرانی در سال ۹۹ به حدود دوسوم درآمد سرانه سال ۹۰ می‌رسد.

▣ چشم‌انداز تورم

چشم‌انداز نرخ تورم برای اقتصاد ایران نیز منوط به کنترل انتظارات تورمی است، چراکه افزایش انتظارات تومی می‌تواند رشد متغیرهای پولی را با سرعت بالاتری به تورم تبدیل کند. همچنین کنترل افزایش پایه پولی که بسیار متاثر از کسری بودجه است، می‌تواند تورم آتی اقتصاد کشور را کنترل کرد. بررسی‌های اقتصادنیوز چنین نشان می‌دهد که به‌علت تعدیل شدن انتظارات تورمی در جامعه بنا به برخی مسائل سیاسی و بین‌المللی، تورم ماهانه آذر با کاهش قابل‌توجهی مواجه شده و از تورم ماهانه ۷ و ۵.۲ درصدی در مهر و آبان به تورم ۲ درصدی رسید. نرخ تورم نقطه به نقطه آبان نیز به عدد ۴۶.۴ درصد رسید که این امر باعث شد نرخ تورم متوسط سالانه به ۲۹ درصد برسد. شاخص قیمت مصرف‌کننده در پایان آبان نسبت به اسفند ۹۸ حدود ۳۸ درصد رشد داشته که این موضوع با تورم هدف ۲۲ درصدی همخوانی چندانی ندارد و باتوجه به رد شدن نرخ تورم از ۲۹ درصد در آبان، تا پایان سال این نرخ با تورم هدف فاصله بیشتری خواهد گرفت. افزایش انتظارات تورمی، افزایش نرخ ارز، سیاست‌های پولی و مالی و همچنین کسری بودجه از دلایل شتاب گرفتن تورم در سال ۹۹ است

حقوق همیشه عقب‌تر از تورم است

احسان ارکانی، نماینده مردم نیشابور و نایب رئیس کمیسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی با اشاره به کاهش چشمگیر قدرت خرید مردم در سال‌های گذشته، به صمت گفت: قدرت خرید مردم در یک دهه اخیر به میزان بسیار زیادی کاهش داشته و سال به سال این وضعیت بدتر شده است. وی در ادامه افزود: باتوجه به نرخ تورم ۲۰، ۳۰ و ۴۰ درصدی که در هر یک از مقاطع داشته‌ایم، شاهد کاهش میزان درآمد سرانه و به تبع آن قدرت خرید شهروندان بوده‌ایم که یک موضوع بسیار نگران‌کننده است. عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با اشاره به توازن نداشتن نرخ تورم با میزان افزایش حقوق‌ها تصریح کرد: متاسفانه هر سال شاهد این هستیم که نرخ تورم نسبت به میزان افزایش حقوق کارمندان و سایر مشاغل بسیار بالاتر است و معلوم نیست چه زمانی قرار است این نسبت به میزان معقول و منطقی برسد؟ اگر این روند ادامه داشته باشد، هیچ زمانی امکان برابری میزان افزایش حقوق با نرخ تورم را نخواهیم داشت.

سخن پایانی...

برخی کارشناسان بر این باورند که وضعیت بی‌ثبات سیاسی در امریکا و همچنین به پایان رسیدن دولت ترامپ، مقدمات بهتر شدن وضعیت اقتصادی کشور را فراهم می‌کند و مسئولان باید از این فرصت طلایی که ممکن است دیگر تکرار نشود نهایت استفاده را ببرند. البته این عده معتقدند دولت نباید بدون برنامه و بی‌محابا به استقبال دوران پساتحریم برود، بلکه باید با یک برنامه‌ریزی دقیق کشور را برای استفاده حداکثری از این موقعیت کم‌نظیر آماده سازد تا شاید بتوان به حل مشکلات معیشتی مردم در سال ۱۴۰۰ امیدوار بود.

یادداشت

اولویت اقتصادی دولت چیست؟

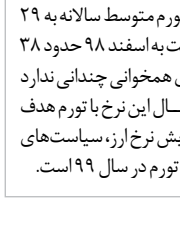

حسین راغفر، اقتصاددان: یکی از اولویت‌های اصلی اقتصادی دولت در شرایط کنونی باید تثبیت اقتصاد کلان باشد، چراکه فعالان اقتصادی درحال‌حاضر با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند و تا زمانی که این مشکلات از طریق روش‌های علمی و اصولی حل نشوند، نمی‌توانیم انتظار رشد اقتصادی و در نهایت توسعه همه‌جانبه کشور را داشته باشیم. مقصود از تثبیت اقتصاد کلان، تداوم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تقویت بخش تولید است که این روزها با مشکلات بسیاری مواجه است. باید توجه داشت فعالان اقتصادی روز به روز امکان فعالیت در بخش تولید را از دست می‌دهند و دامنه فعالیتی آنها مدام محدود و محدودتر می‌شود. در عوض می‌بینیم که فعالیت‌های سفته‌بازانه و به‌دنبال آن فساد گسترده‌ای دامن‌گیر اقتصاد کشورمان شده است؛ از این رو باید گفت بازگرداندن شاخص‌های اقتصادی به سطحی که امکان بقا و رشد تولید را ایجاد کند، باید محور سیاست‌گذاری‌های اقتصادی باشد. نکته مهم دیگری که باید مد نظر مقامات اقتصادی قرار گیرد، تقویت پول ملی است. حفظ ارزش پول ملی نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای بازی می‌کند، چراکه رشد تولید ملی و ارزش ریال به‌صورت تنگاتنگی با یکدیگر در ارتباط هستند؛ از همین رو است که باید اصلاحات اساسی در نظام بانکی و مالیاتی صورت بگیرد، به‌نحوی که فعالیت‌های سوداگری و سفته‌بازی بسیار پرهزینه شوند و در عوض فعالیت‌های مولد و بخش تولید نیز مورد حمایت دولت قرار بگیرند تا تولید بالاترین بازدهی اقتصادی را نسبت به سایر بخش‌های اقتصادی داشته باشد. صدالبته در این بین باید فعالیت‌های سوداگرانه به‌قدری هزینه بالایی داشته باشد که عرصه تولید بتواند نفس بکشد و با فراغ بال به کار خود ادامه دهد. همانطور که گفته شد این موارد بدون انجام اصلاحات در نظام مالیاتی و بانکی امکان‌پذیر نخواهد بود، به‌نحوی که منابع در اختیار نظام پولی و بانکی به سهل‌ترین و آسان‌ترین شکل ممکن در اختیار بخش‌های تولیدی کشور قرار گیرند تا این قسمت از اقتصاد کشور تقویت شود. در صورت تحقق این اصلاحات، به‌طور طبیعی شاهد افزایش میزان اشتغال در سطح کشور خواهیم بود که در نتیجه می‌تواند منجر به افزایش سطح کیفی زندگی شهروندان نیز شود؛ از همین رو است که بارها نیز تاکید شده که اصلاح در بخش‌های پولی-بانکی و مالیاتی کلید حل مشکلات اقتصادی در کشور ما است. به بیان دیگر سیاست‌های روسای دولت در شرایط حاضر باید در جهت تثبیت وضعیت اقتصاد کلان کشور باشد تا در نهایت افزایش سطح کیفی زندگی مردم را شاهد باشیم. مسئله دیگری که باید ازسوی رئیس‌جمهوری مدنظر قرار گیرد، بحث اعتماد عمومی است. گاهی برخی دولت‌ها نتوانسته‌اند مسئولیتی که قانون برعهده آنها گذاشته را به‌درستی انجام دهند، به همین دلیل به‌تدریج سرمایه اجتماعی که همان اعتماد عمومی است خدشه‌دار شده است. برای حل این مسئله نیز هیچ راه چاره‌ای نیست، جز رجوع به قانون اساسی و تکیه بر اصولی که در قانون آمده است. برای مثال اتفاقاتی که در بازار بورس شاهد بودیم، آسیب‌های بسیار جدی به اعتماد عمومی وارد کرد، چراکه دولت دائم مردم را به حضور در این حوزه تشویق و مدام از بازدهی بالا در بورس صحبت کرد تا مردمی که نگران از بین رفتن ارزش ریالی دارایی‌های‌شان بودند سرمایه خود را وارد این بخش کنند. اما هر فعال اقتصادی که اندکی با بازار بورس آشنا باشد می‌داند که هیچ سودی در این حوزه قطعی و تضمینی نیست. این بازار برپایه رقابت استوار است اما دولت این موارد را در اوایل سال ۹۹ به مردم نگفت و مدام تبلیغ بازدهی بالا در این حوزه را کرد. حالا به روزی رسیده‌ایم که می‌بینیم بازار با روند اصلاحی مواجه شده و مردمی که به امید سودهای کلان وارد بورس شده بودند، بی‌اعتماد و دلزده هستند. نکته دیگر این است که بازار سهام تحت تاثیر رشد ظرفیت‌های تولیدی ممکن است دچار نوسانات شدید هم شود اما در بازار بورس و اوراق بهادار تهران به‌دلیل دستکاری شاهد رشد بی‌رویه و عجیبی بودیم که حتی برخی را ترغیب به فروش ملک و خانه کرد تا به امید کسب سود وارد بورس شوند. این افراد امیدوار بودند در چند ماه بتوانند سرمایه خود را چندین برابر افزایش دهند؛ سرمایه‌هایی که اگر با کم‌اطلاعی سهامداران در معامله همراه بوده در روند کاهشی قرار گرفت و در نهایت سودی جز بی‌اعتمادی به همراه نداشت.

حسین راغفر - اقتصاددان و استاد دانشگاه

یادداشت

معیشت، قربانی تورم

سهند اینانلو- روزنامه نگار: با بررسی آمارهای بانک مرکزی در زمینه میزان درآمد سرانه ایرانیان از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ می‌توان دریافت که درآمد شهروندان ایرانی ۳۶ درصد کاهش یافته که به‌معنای افت قدرت خرید است. البته آمارهای غیررسمی از سرانه درآمد سال ۹۸ حاکی از کاهش این شکاف عظیم است اما این کاهش به میزانی نیست که توانسته باشد تاثیر مثبتی روی معیشت طبقه متوسط و دهک‌های پایین جامعه بگذارد. از طرفی هم کارشناسان معتقدند این کاهش درآمدها تبعاتی مانند کاهش میزان راندمان و بهره‌وری داشته که باعث کاهش تولیدات داخلی نیز شده، این در حالی است که همواره بر لزوم تقویت تولید تاکید شده و بسیاری این امر را کلیدی برای حل مشکلات اساسی اقتصاد کشور می‌دانند. کارشناسان حوزه کارگری نیز بر این باورند که دولت نمی‌تواند هزینه‌های خود را همگام با نرخ تورم افزایش دهد اما انتظار داشته باشد نیروی کار دستمزد به‌مراتب کمتری دریافت کند و همان بهره‌وری سابق را داشته باشد! این فعالان صنفی معتقدند برای حل این بحران دولت باید به‌جای فشار آوردن به کارمندان و کارگران، در هزینه‌های جاری خود صرفه‌جویی کند. مرکز پژوهش‌های مجلس در پایان ۸ ماه ابتدایی سال ۹۹، ۵ متغیر اصلی اقتصاد ایران را مورد بررسی قرار داده است. در این گزارش به مواردی همچون کاهش ۳۴ درصدی درآمد سرانه در امسال نسبت به سال ۱۳۹۰، سهم ۵۰ درصدی تحصیلکرده‌ها در جمعیت بیکاران، مصرف ۲۷ برابری گوشت برای دهک دهم نسبت به دهک اول و... پرداخته شده است. می‌توان گفت تولید ناخالص داخلی در هر جامعه‌ای از اهمیت بالایی برخوردار است، چراکه بیانگر حجم اقتصاد آن کشور است. با شوک‌های وارد شده به اقتصاد ایران در سال ۹۷ و ۹۸، حجم اقتصاد کشور حدود ۱۱ درصد نسبت به سال ۹۶ کوچک‌تر شد. با مثبت شدن رشد اقتصادی ایران در فصول پایانی سال ۹۸ امید بود که اقتصاد ایران از شر رشد منفی رهایی پیدا کند اما با شیوع کرونا این امر میسر نشد؛ با این حال ظاهرا در سال ۹۹ قرار است اقتصاد ایران پس از ۲ سال از رشد منفی رهایی پیدا کند. رشد اقتصاد ایران در سال ۹۹ با نفت حدود ۰.۵ درصد و بدون نفت حدود ۰.۸ درصد برآورد شده است. همچنین درآمد سرانه هر ایرانی در سال ۹۹ به حدود دوسوم درآمد سرانه سال ۹۰ می‌رسد. چشم‌انداز نرخ تورم برای اقتصاد ایران نیز منوط به کنترل انتظارات تورمی است، چراکه افزایش انتظارات تومی می‌تواند رشد متغیرهای پولی را با سرعت بالاتری به تورم تبدیل کند. همچنین کنترل افزایش پایه پولی که بسیار متاثر از کسری بودجه است، می‌تواند تورم آتی اقتصاد کشور را کنترل کرد. بررسی‌های اقتصادنیوز چنین نشان می‌دهد که به‌علت تعدیل شدن انتظارات تورمی در جامعه بنا به برخی مسائل سیاسی و بین‌المللی، تورم ماهانه آذر با کاهش قابل‌توجهی مواجه شده و از تورم ماهانه ۷ و ۵.۲ درصدی در مهر و آبان به تورم ۲ درصدی رسید. نرخ تورم نقطه به نقطه آبان نیز به عدد ۴۶.۴ درصد رسید که این امر باعث شد نرخ تورم متوسط سالانه به ۲۹ درصد برسد. شاخص قیمت مصرف‌کننده در پایان آبان نسبت به اسفند ۹۸ حدود ۳۸ درصد رشد داشته که این موضوع با تورم هدف ۲۲ درصدی همخوانی چندانی ندارد و باتوجه به رد شدن نرخ تورم از ۲۹ درصد در آبان، تا پایان سال این نرخ با تورم هدف فاصله بیشتری خواهد گرفت. افزایش انتظارات تورمی، افزایش نرخ ارز، سیاست‌های پولی و مالی و همچنین کسری بودجه از دلایل شتاب گرفتن تورم در سال ۹۹ است.